

Pregled tedenskega dogajanja

TV SLOVENIJA 1, 30.04.2011, UTRIP, 19.25

TOMAŽ BRATOŽ (novinar): Pred nami so prvomajski prazniki, za nami Velika noč in Dan upora. S tremi dnevi dopusta si je marsikdo sestavil 10 dnevne počitnice. Ljudje so uvod v poletje kljub ploham dobro izkoristili. Motoristi so blagoslovili svoje dirkalnike, nekateri so prvič v sezoni skočili do obale, drugi zadnjič zapeljali po snegu. Tudi gneča na brniškem letališču ni dajala vtisa, da je država v gospodarski krizi. Predvsem pa je bil krščanski praznik Jezusovega vstajenja, ki ima vzporednico v poganskem čaščenju konca zime dobrodošel premor po pregretem tednu v katerem smo dobili junijski super referendum.

ANKETIRANKA: Poseben zajtrk ja, to je najlepši zajtrk na Veliko noč.

ANKETIRANKA: Velikonočni zajtrk bo, potem pa z otroci se dobimo.

ANKETIRANKA: Eno samo veselje, upanje za boljšo prihodnost. Evo od vzhičenja brez besed.

BRATOŽ: Nad kulinarčnim delom praznika so vzhičeni tudi ateisti, sicer pa Velika noč sama po sebi pomeni aktualno politično iztočnico.

MARJAN TURNŠEK (mariborski nadškof): Vsaka kriza, tudi te krize, ki jih zdaj doživljamo so lahko tudi izziv in to se mi zdi, da je glavno sporočilo tudi z verske plati. Velika noč sporoča, da je kriza, največja kriza, kriza smrti lahko tudi začetek novega upanja. Mislim, da je glavna kriza, ki jo doživljamo pravzaprav kriza medsebojnih odnosov, dialoga in če bi tukaj lahko naredili korak naprej in krizo uporabili za to, da bi povečali, pomnožili dobrohotni dialog, tako na osebni ravni, v družinah, med zakonci kakor tudi v družbi.

SPOMENKA HRIBAR (publicistka in sociologinja): Za mene je levica vedno veliko boljša kot desnica, ker to kar je počela desnica zadnje čase in z lažmi in s ponaredki dokumentov in vsemogočimi, seveda zaradi tega za mene desnica ni sprejemljiva zdaj.

BRATOŽ: Kakorkoli, novo upanje o katerem je govoril prvak bankrotirane mariborske nadškofije ni abstraktno, ima čisto konkreten datum v katerega skupaj verjame vedno več vernih, nevernih, desnih in levih, 5. junij, dan trojnega referendumu, neuradno že dan D, dan katarze po katerem naj bi bilo vse drugače.

Velikonočna retorika se je z drugimi besedami nadaljevala na partizanski proslavi v Cankarjevem domu pa čeprav je vse, ženski pevski zbor Kombinat, pesmi revolucije, recitiranje, zastave in praporščaki bolj spominjalo na stare čase, ko težav uradno nikoli ni bilo. Imeli pa smo jih v 2. svetovni vojni in jih premagali, pa v vojni za Slovenijo tudi, zdaj smo pred tretjo etapo, bi lahko povzeli predsednika Türka.

DANILO TÜRK (predsednik RS): Obdobje naše tranzicije so poleg vsega dobrega nastale tudi nove, škodljive in etnično nesprejemljive prakse, zato tudi danes potrebujemo neke vrste prelom, prelom z zablodami tranzicije, prelom s pasivnostjo, prelom s tranzicijsko navlako. Prelomiti moramo z nebrzdano grabežljivostjo in tajkunstvom, ki sta povzročila veliko škode in trpljenja delavcem pri nas, odločno moramo opraviti s korupcijo, razjasniti je treba vse orožarske zgodbe. Mnogi, četudi ne vsi kasnejši problemi koruptivne prakse in izigravanje prava in pravosodja imajo svoje porenje prav v nekdanji skrivni trgovini z orožjem in vojnim dobičkarstvom. Prelomiti moramo s prakso ciničnega omalovaževanja pravosodja, odločno moramo zavrnilo potvarjanje zgodovine, ki je seglo vse do ponarejanja arhivskih dokumentov. Vsa ta početja nas vodijo vse globlje v moralno in duhovno močvirje iz katerega bo izhod iz dneva v dan težji, zato potrebujemo prelom in potrebujemo ga kmalu.

BRATOŽ: Kot ovira Türkovemu prelomu so se prepoznali v stranki, ki je proti vsem referendumom in bi gladko zmagala na predčasnih volitvah. Predsedniku so vrnilo, da spet nastopa kot lider preživelih kombinatov in kolhozov in da je spet delil ljudi. In res, na državni proslavi sta bila dobesedno samo dva predstavnika opozicije.

LOVRO ŠTURM (pravosodni minister v vladi Janeza Janše): Ja, edini smo za Slovenijo v tem položaju v predčasnih volitvah. Razpad te vladne koalicije je bil pričakovan.

NOVINARKA: Kaj pa, če ne bo predčasnih volitev, če bo do konca mandata?

ŠTURM: Potem pa to ni shod za Slovenijo in potem bomo tonili še globlje, kajti ta vlada in ta koalicija je izgubila legitimnost med ljudmi in zato ne more ostati več na oblasti.

BRATOŽ: Obletnica nedavnega dneva OF ni bila kr tako. 70 let je minilo od sestanka prvih sestankov v Vidmarjevi vili v Rožni dolini, ki je prerasel v ljudsko gibanje.

FRANCE BUČAR (politik, publicist): Takrat nobeden ni govoril o kakšni revoluciji, ta izraz je pozneje priplaval pod vplivom partije. Nekaj logično in nemogočega, se vam ne zdi, da bi peščica komunistov, ki niso imeli nobenega ugleda pri navadnih ljudeh, da bi bila zmožna ves narod dvigniti na noge. To je bilo nemogoče. Se pravi, bile so tukaj dejansko sile, mislim imaginarne, ljudje so enostavno, tega imamo dost. Hočemo, da se stvari spremenijo. O kakšni revoluciji nobeden ni sanjal, ampak, če se že osvobodimo potem se osvobodimo zato, da bomo doma normalno živeli ne pa tako mizerijo, ki smo jo takrat imeli. To je vse.

JANEZ STANOVNIK (predsednik Zveze borcev NOB): Je pa ena določena ideologija med sedanjo situacijo in situacijo pred 70 leti. Pred 70 leti so bankrotirale stranke in nas pripeljale v zagato za katero je takrat Vidmar uporabljal izraz, da je to prelom.

BRATOŽ: Krščanski prihod iz teme v svetlobo in rojstvo upanja na eni strani ali pa predsednikov prelom s tranzicijskimi zablodami na vlaku in obletnica partizanske revolucije na drugi. Pod črto ideološko različnih definicij novega imamo presenetljivo skupni imenovalac, željo po spremembi na bolje.

Pred Gallusovo dvorano pa so bili zbrani tako imenovani botri levice, ki naj bi iskali novo lutko namesto Pahorja, da le oblast ne bi prešla v roke demonizirane desnice, so na spletu zapisali v SDS.

ZORAN JANKOVIČ (župan MOL): Jaz bi mislil, da je zdaj čas, da pozicija in opozicija sprejmejo nek dialog v zvezi s pokojninsko reformo, ki je ključna, da jo sprejmejo, da pozovejo ljudi, da jo sprejmejo in da obenem določijo rok za predčasne volitve. Potem pa naj se vidi. Jaz pa v nobeno stranko ne grem.

NOVINARKA: Zdaj ljudje imajo občutek, da vlada razpada, da vlada propada?

GREGOR GOLOBIČ (predsednik Zares): No, po prepričanju ljudi, bom rekel, to ni slabo. Nisem opazil, da bi se veliko ljudi menilo, da ta vlada dobro dela, da bi si zaslužila, da obstane itn.

BRATOŽ: Toda Borut Pahor je dobro razpoložen in v svojem slogu zavrnil vse scenarije. Najprej govorce, da bo ne glede na izid referendumu odstopil in še, ne bo se umaknil ne tistim na levici, ki zanj iščejo zamenjavo, niti desnici, ki ga poziva k odstopu.

BORUT PAHOR (predsednik vlade RS): Najbolj se mi zdi zanimivo, da mnogi, zlasti tisti, ki jih moja samostojnost pri odločanju moti, vidijo že dovolj samo v spremembi predsednika vlade, koalicija pa naj kar ostane. Malo morgen.

BRATOŽ: O drugi lutki s katero bi ga zamenjali pa.

PAHOR: Glejte, če bi bil to, kar mi pripisujete, me ne bi skušali zamenjati za vsako ceno.

BRATOŽ: Možnost predčasnih volitev je pogojno le dopustil.

PAHOR: Slovenija mora imeti vlado s polnimi pooblastili, tako da sem jaz osebno naklonjen predčasnim volitvam, če bi ocenili, da drugače ni mogoče preseči nečesa čemur sedaj še nismo priča in to je vladne krize.

BRATOŽ: Vladne krize torej za premierja še ni, čeprav je DeSUS iz koalicije izstopil že čez dober teden, Zaresove ministrice in minister pa zapustijo vlado dan pred super referendumom. Do takrat pa agitirajo v kampanji za. Zmeda je res velika. Če bosta DeSUS in Zares držala besedo, potem, četudi bi uspela čudežna obramba pokojninske reforme, to le stežka obrani vlado v sedanji sestavi, ne levo vlado, na sploh morda. Pahor bi v primeru glasovanja za nove ministre poleg svojih SD-jevcev računal le še na nepovezane in LDS-ovce. Toda ti bodo tik pred ljudskim glasovanjem dobili novega predsednika, morda tudi nov odnos

do sodelovanja v koaliciji. Včeraj se je Katarini Kresal in Alešu Zalarju v tekmi pridružil do predsednice večkrat kritičen predstavnik stare garde v LDS.

BLAŽ KAVČIČ (predsednik DS): Da bomo morali opraviti razdelitev med tistimi elitami, ki so družbeno koristne in ki potrebujemo in ki dajo svoj prispevek od tistih elit, ki so bolj plenilsko nadarjene.

BRATOŽ: Telenoveli podobna je tudi prodaja četrtine najboljšega soseda v lasti Pivovarne Laško. Čeprav do vratu zadolženi družbi junija grozi stečaj, če Mercatorja ne proda, so se proti hrvaškemu Agrokorju tik pred odločitvijo postavili vsi, Urad za varstvo konkurence, mali delničarji, predvsem pa banke. Te izsiljujejo, da Laščanom ne bodo odložili posojil, če ne pristanejo, da svoj delež prodajo skupaj z njihovim. Šlo bi za polovico Mercatorja. Za ta delež bi veliki kupci menda plačali za tretjino več kot Agrokor. Laško, ki bi v samostojni prodaji dobilo 200 milijonov je sicer za, ampak le, če mu vmes banke podaljšajo posojila. Junija jih namreč zapade za pol milijarde. Tu pa so težave.

DUŠAN ZORKO (predsednik uprave Pivovarne Laško): To so velike zgodbe, to so zgodbe, kjer je veliko financ in ni enostavno usklajevati 18 bank, 18 interesov na eni skupini Pivovarne Laško.

BOŽO JAŠOVIČ (predsednik uprave NLB): Če ta odločitev ne bo sprejeta, potem je alternativna pot, da gremo prodajat delnice Laškega, konzorcij bank, ki ima več kot 50 % lastništva.

BRATOŽ: Hrvaški mediji pišejo, da je v ozadju politika in slovenski ekonomski nacionalizem. Če poslušamo kmetijskega ministra kaj Mercator v Agrokorjevih rokah pomeni za slovenskega kmeta to drži, če premierja pa niti ne.

DEJAN ŽIDAN (Minister za kmetijstvo): Prvič Mercator je dober kupec slovenske hrane. Po nekaterih podatkih gre preko Mercatorjevih polic 38 do 40 % hrane, ki jo v Sloveniji proizvedena. Ta kupec, ki se pa sedaj javlja kot kupec, pa ni zelen kupec, pa v bistvu je imel do sedaj slab odnos do slovenske hrane, je pa istočasno sam proizvajalec hrane in jasno, če je sam proizvajalec hrane, potem ne bo pospeševal prodaje slovenske hrane.

PAHOR: Edino kar lahko še enkrat poudarim je, da je želja Slovenije, da sleherni investitor, ne samo v tem primeru, ki želi prevzeti del ali večinski del v naših podjetjih pride s poštenimi poslovnimi nameni.

BRATOŽ: In če se saga Mercator ne premakne nikamor, pa se toliko hitreje razpleta plenjenje zadnjih drobtinic iz uničenega SCT-ja. Ivanu Zidarju je uspelo mimo stečajne upraviteljice in upnikov, ki jim dolguje čez 200 milijonov prodati še zadnjo dobičkonosno podjetje, tovarno asfalta Črnuče. V Prekmurju pa se na dvorišču Mure spet postavlja na noge stara proizvodnja. Odvetnica Mojca Lukančič z britanskim partnerjem bo tovarno in stroje kupila kar z državnimi milijoni, v dveh letih pa bo v zameno zaposlila 900 ljudi. Spomnimo, ob stečaju pred dvema letoma teh milijonov ni in ni bilo.

ANKETIRANKA: Pravi smisel bi bilo, da bi Muro dokapitalizirala pred dvema letoma, da bi razmislila. Ne vem zakaj je Mura šla sploh v stečaj.

BRATOŽ: Nihče pa ne more pomagati prekmurskim čebelam. Ponekod je poginila tudi polovica panjev, preden je minister Židan končno prepovedal sejanje koruske kateri je primešan morilski insekticid klotianidin. Strupena kemikalija v semenu koruske je bila zaradi enakih poginov pred leti že prepovedana, tako je še vedno v Nemčiji in Franciji. Prejšnji kmetijski minister Milan Pogačnik pa jo je spet dovolil. Ta isti minister je vpleten v mešetarjenje s kmetijskimi zemljišči in ta isti, ki je dovolil vrnitev bulmatsifov. Ekologi vlagajo kazenske ovadbe.

ANTON KOMAT (ekolog): Ponovna uvedba teh strupov leta 2010 govori o tem, da gre za en projekt, ki je nečeden, ki ogroža biodiverzitetu Slovenije, ne samo umiranje čebel, torej ima tudi širše posledice.

BOŠTJAN NOČ (predsednik Čebelarske zveze Slovenije): Kaj pa to pomeni? Bomo s čopičem opráševali? So čebele kot krvodajalci v pomenu darovanja krvi in to je tisto, če bomo to razumeli potem bomo tudi čebele obvarovali.

BRATOŽ: Boljša novica prihaja iz koroškega zamejstva, kjer se je manjšina z Dunajem po desetletjih pogodila o najbolj očitnem simbolu dvojezičnosti, krajevnih tablah. Jeseni jih bo 2 krat več kot danes, 164.

VALENTIN INZKO (Narodni svet koroških Slovencev): Da je to zelo dobra osnova za nadaljnje, za nadaljnji razvoj manjšine, ker smo mi pokrili s to rešitvijo kulturo, šolstvo, tudi šport.

BRATOŽ: Aktivni so tudi na zahodu domovine. Ker se jutri izteče rok 7 letnega članstva v uniji, ko bi država lahko v Bruslju dosegla zaščito Krasa pred ekonomsko močnejšimi Italijani o katerih zgodovina ne govori ravno kot o prijaznih sosedih, so Kraševci za pomoč Evropo zaprosili kar sami, nekako v duhu časa, kar ne zmore ali noče država zmore državljan, ker hoče. Belgijci, ki so že dobro leto uspešno brez vlade, bi nas ob tem vprašali, pa jo res potrebujete?